

Dossiernummer: OMV/2020132056

Inrichtingsnummer: 20190503-0057

Ondernemingsnummer: 0445120726

Ministerieel besluit over de aanvraag van de bvba Kleiprodukten Hove, tot afwijking van artikel 5.30.0.2, §1 van titel II van het VLAREM voor een steenbakkerij gelegen te 9400 Ninove, Lindendreef 101.

AFWIJKINGSAANVRAAG VAN TITEL II VAN HET VLAREM

Het betreft een aanvraag ingediend door de bvba Kleiprodukten Hove, Lindendreef 101, 9400 Ninove, exploitant van een steenbakkerij gelegen te 9400 Ninove, Lindendreef 101, op de kadastrale percelen: afdeling 1, sectie A, perceelnummers 423/P003 en 423/E, tot afwijking van artikel 5.30.0.2, §1 van titel II van het VLAREM, luidende:

“Het is verboden een inrichting die overeenkomstig subrubriek 30.2, 30.3, 30.4, 30.5, 30.7, 30.9 en 30.10 van de indelingslijst in de eerste klasse is ingedeeld, te exploiteren, 1° die geheel of gedeeltelijk gelegen is in een woongebied, een waterwingebied en/of beschermingszone I, II of III; 2° waarvan de bedrijfsgebouwen en/of opslagruimten gelegen zijn op minder dan 100 m afstand van een woongebied”.

Deze afwijking wordt aangevraagd voor een ambachtelijke steenbakkerij gelegen in woongebied, waarvan de vergunning vervallen is sinds 2016.

REGELGEVEND KADER

De afwijkingsaanvraag wordt behandeld rekening houdend met de ter zake geldende wettelijke bepalingen, in het bijzonder titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en zijn uitvoeringsbesluiten.

ONTVANKELIJKHEID EN VOLLEDIGHEID

De aanvraag werd per beveiligde zending verzonden op 16 november 2020.

De aanvraag werd ontvankelijk en volledig verklaard op 11 december 2020.

De Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu is bevoegd om een beslissing te nemen over een afwijkingsaanvraag.

De Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, is bevoegd om op te treden voor de Vlaamse Regering met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.

MOTIVERING VAN DE AFWIJKINGSAANVRAAG

De aanvrager beschrijft de technische redenen die de afwijking motiveren als volgt:

- het betreft een ambachtelijke steenbakkerij die is opgericht in 1946 en waarvoor in 1951 een ARAB-vergunning voor exploitatie van de steenbakkerij werd verleend (dus ruim voor de opmaak van het eerste gewestplan); in 1986 werd een nieuwe vergunning verleend voor het exploiteren van een ingedeelde inrichting van klasse 1, die geldig was tot 1 augustus 2016; door het verval van deze laatste vergunning moet deze bestaande inrichting, die reeds 68 jaar actief is op deze locatie, een nieuwe vergunning aanvragen waarbij voldaan wordt aan de afstandsregels (gezien deze te beschouwen is als nieuwe inrichting);
- de inrichting betreft een ambachtelijke, kleinschalige steenbakkerij in de grof-keramische sector waar op jaarbasis ongeveer 800.000 gevelstenen en andere gevel- en dakelementen geproduceerd worden; deze stenen worden gebakken in één van de laatste Belgische ringovens en in open lucht gedroogd; het stapelen in de droogloodsen en het laden in de oven verlopen nog volledig manueel;
- een bakproces omvat: 2 maanden vormen, 1 maand inladen, 20 dagen bakken en 1 maand uithalen; 7 batches van 20 dagen en 24u/24 op 2 jaar;
- door de niet-continue werking kan de steenbakkerij, die ambachtelijk en kleinschalig is, qua productiemethode en hoeveelheid op geen enkele manier vergeleken worden met andere steenbakkerijen in België;
- alles gebeurt handmatig en is voor de exclusieve markt van de streekeigen handgevormde stenen; specifiek worden deze bakstenen gebruikt bij restauraties van het onroerend erfgoed, voornamelijk aanbestedingen van de overheid; er zijn geen periodieke contracten met de klanten, aangezien alles op afroep en op maat is;
- Monumentenzorg schrijft bestekken uit voor het onroerend erfgoed per provincie; in Vlaanderen zijn er 3 toepassingen voor de "oude bakstenen":
 - de gele kustbaksteen voor de kust en Brugge;
 - de oranje baksteen voor Antwerpen;
 - de "Hove"-steen voor de rest van Vlaanderen en Henegouwen en een deel van Namen (bijvoorbeeld citadel);
- er zijn aan de kust en in de Antwerpse regio nog steeds voldoende recuperatiestenen, doch voor de rest van Vlaanderen en omliggende gebieden is dit niet zo; de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw en Gorduna vzw - vereniging van restauratieconservatiearchitecten wil dan ook Steenbakkerij Hove in dienst houden, aangezien alle andere traditioneel handgevormde baksteenproducenten uit de Vlaamse leemstreek er niet meer zijn; Monumentenzorg zou door het verdwijnen van deze laatste Vlaamse ambachtelijke steenbakkerij op korte termijn in fundamentele problemen komen; de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw is bereid om, gezien de unieke situatie van Steenbakkerij Hove, een dossier voor industrieel erfgoed in te dienen; het politiek klimaat is bovendien vandaag gunstig hiervoor, aangezien de nota rond de Vlaamse identiteit mee in de huidige ontwerpnota voor de Vlaamse regering is opgenomen;
- de zaakvoerder heeft op dit ogenblik een huurcontract tot 26 oktober 2025, waardoor in de vorige aanvraag voor de exploitatie van de Steenbakkerij werd rekening gehouden met een uitdoof-scenario; gelet op de hoge investeringskost van de installatie van luchtfilter zal thans een volwaardige omgevingsvergunning aangevraagd worden, zodat deze investeringskost kan gespreid worden; er is geen link met de aanvragen van ontginning, opvulling en nabestemming van de kleiputten;
- het geïnstalleerd vermogen van de oven van steenbakkerij Hove (43 kW) is uitermate beperkt ten opzichte van grootschalige steenbakkerijen (bijvoorbeeld Wienerberger in Maaseik: 539,27 kW); daarnaast wordt gebruik gemaakt van een batchproces voor het bakken van stenen in de ringoven, waarbij er normaal gezien ongeveer 3 bakprocessen

per jaar zijn, van 20 dagen en 24 u/dag; dit komt neer op slechts 1.440 uur productie op jaarbasis; de exploitatie van deze ingedeelde inrichting is dus beperkt in de tijd op jaarbasis (60/365 dagen =16%) en is bovendien kleinschalig ten opzichte van overige steenbakkerijen; maximale jaarproductie van 1.500 ton eindproducten;

- er wordt alleen met leem gewerkt: dit is de meest duurzame grondstof in de bouw; leem is onbrandbaar en veroorzaakt geen sick house syndroom; omwille van deze goede karakteristieke materiaaleigenschappen is het uitermate geschikt voor bouwtoepassingen; deze leem is afkomstig uit de Vlaamse Leemstreek; het betreft niet de oppervlakkige leem uit de top laag, maar wel de onderliggende leemlaag tot 2 m à 2,5 m diepte; de aanvoer van grondstoffen gebeurt gratis via derden (voornamelijk grondwerkers, die fundaties of kelderverdiepingen dienen uit te graven) en is niet noodzakelijk lokaal; indien nodig worden grondstoffen aangekocht via de beschikbare oppervlaktedelfstoffen; alles wordt via de groundbank gemeld met technische verslagen voor uitgravingen van meer dan 250 m³; er is geen link meer met de lokale groeve;
- in bepaalde gevallen (bijvoorbeeld personeelstekort) worden ongebakken steenvormen aangekocht die mee gebakken worden om de gevraagde hoeveelheden stenen te kunnen aanleveren;
- in het productieproces wordt geen afvalwater geproduceerd. Regenwater en leidingwater wordt soms toegevoegd aan de leem als deze te droog is voor vormgeving. De laatste 2 jaar is de leem echter goed voorzien van watergehalte bij levering. Gezien de producten steeds direct gevormd worden na levering is er bijna geen stofproductie van de handelingen en de opslag op het terrein. Uit de analyse van de gebruikte grondstoffen door het erkend labo bevat de verse leem met klei tot 21,8 % water.
- de installaties zijn niet van de recentste, maar zijn bedrijfszeker en werken goed; de verplichte 5- jaarlijkse elektrische keuring van de laagspanning is op periodieke basis uitgevoerd; risico's naar brand toe zijn onbestaande gezien de oven en toebehoren volledig materiaal-technisch uitgerust zijn om als gesloten oven te werken; de ovenconstructie is speciaal vuurvast gemaakt om het bakken met hogere temperaturen mogelijk te maken; ook de leemopslag en de opslag van de gevormde bakstenen zijn brand-inert;
- zware stookolie is nooit gebruikt, er wordt enkel gasolie voor verwarming gebruikt op het terrein. De opslagtank is vervangen door een dubbelwandige tank;
- er wordt bovendien al jaren geen steenkool meer gebruikt voor verbranding in de oven, maar petcokes van kaliber 10-22. De gebruikte petcokes zijn hydrofoor en veroorzaken dus geen stuivend effect gezien ze preferentieel watergebonden zijn. De silo's waarbij ze opgeslagen worden houden ze deels droog en klaar om te verstoken. Er is een bepaalde hoeveelheid van 30 ton die buiten opgeslagen ligt op een betonnen ondergrond. Gezien het hydrofoor karakter en de historie dat er geen klachten zijn inzake roet en koolstofdeeltjes wordt gestaafd dat de invloed op de omgeving minimaal is.
- er zijn nooit klachten geuit of meldingen omtrent roet- of geur-issues geweest. Bij de opstartfase van het bakproces is de meeverbranding van gasolie uiterst beperkt zoals we in het verslag van de deskundige lucht kunnen terugvinden;
- geur en diffuse emissies zijn niet relevant, en dit is bevestigd door het uitvoerend personeel van de erkende labo's die de diverse emissiemetingen hebben uitgevoerd; de ventilatie naar de schouw werkt degelijk en er is voldoende onderdruk (verslag erkend deskundige lucht); - er is geen lichthinder gezien de verlichting op de werkzone gericht is;
- trillingen zijn niet relevant gezien er nooit klachten hier omtrent waren;
- in 2019 werd een geluidsstudie uitgevoerd door EOS Accoustics, waarbij uitermate beperkte overschrijdingen van de grenswaarden werden vastgesteld; de voorgestelde milderende maatregelen worden uitgevoerd; door middel van een geluids-meetcampagne is de geluidsimmissie naar de omgeving begroot; de productie voldoet aan de toetsing van de VLAREM-normen met 2 beperkte mitigerende maatregelen; er wordt bovendien

alleen overdag in daglicht met machines gewerkt en niet 's nachts; ook alle beladingen van vrachtwagens gebeuren overdag in daglicht; uitzonderlijk komt er een enkele vrachtwagen voor uitlevering voor 7u00 's morgens; er zijn in het verleden nooit klachten geweest inzake lawaaihinder;

- er ligt geen afbraakmateriaal op het terrein; het aanwezige puin is laagrisico-materiaal volgens het VLAREMA en Materialendecreet en betreft beperkte restanten van de productie; dit zou bij voldoende volume kunnen afgevoerd worden naar een erkende brekerinstallatie; de andere afvalstoffen zijn recentelijk deels opgeruimd en/of gepland; de op- en afhaling gebeurt altijd via een IHMer (afvalstoffen-inzamelaar, -handelaar of -makelaar conform richtlijnen OVAM);
- in augustus 2020 werd een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd op het perceel van de oven en van de opslag, waarna OVAM concludeerde dat een beschrijvend bodemonderzoek niet nodig is. Daarnaast werd ook een analyse van het grondwater uitgevoerd, die gecombineerd met het oriënterende bodemonderzoek, aantoonde dat er geen verontreiniging naar bodem of grondwater optreedt;
- er is bij het op- en afrijden van het terrein een minimale hinder aan stof en leem dat blijft kleven aan de wielen van de transporteurs; de leemresten met minimale stofhinder worden ook mede veroorzaakt door passerende landbouwvoertuigen die achtergelegen velden bewerken; tot aan het eerste kruispunt van de wijk naast de steenbakkerij blijven er resten met regelmaat liggen en in functie van de weersomstandigheden kan dit hinder veroorzaken; de steenbakkerij heeft een veegmachine in dienst genomen om dit euvel aan te pakken; de directe omgeving, behalve de wijk, is doorspekt van niet-verharde officiële wegenissen en landbouwgronden; iedereen die in die zone woont of werkt en gebruik maakt van vervoer is mee verantwoordelijk voor de vervuiling van het stuk van de officiële straat tot aan het eerste kruispunt. Of de steenbakkerij er nu is of niet, maakt niet uit: de straat zal in mindere mate vervuild blijven.
- qua mobiliteit kunnen de transporten (niet altijd vol) van en naar de exploitatie als volgt omschreven worden:
 - leveren van leem/geperste leem op jaarbasis: 1.500 ton à ton/vracht = 130 vrachten;
 - leveren van gasolie op jaarbasis: 3 vrachten;
 - leveren van petcokes op jaarbasis: 3 vrachten;
 - uitleveren van 1.200 paletten bakstenen op jaarbasis: 104 vrachten;Samengevat per jaar: 240 vrachten; dit komt neer op gemiddeld 5 vrachten per week, maar tijdens een bakperiode zal dit naar maximaal 7 à 8 vrachten gaan per week, terwijl er in andere weken maximaal 1 à 2 vrachten zijn; de impact van deze transporten is dan ook uiterst beperkt en het feit dat de vrachtwagens elkaar passeren en kruisen op de toegangsweg is bijna nihil en te wijten aan toeval; Er werken daarnaast 4 werknemers en maximaal 2 interims en de zaakvoerster op het terrein; zij komen per fiets, per auto of te voet naar de werkplaats; deze vervoersbewegingen zijn vergelijkbaar met het gewone verkeer in een woonomgeving en de impact ervan is dan ook uitermate beperkt;
- het natuurgebied in de buurt is niet zo waardevol als omschreven; er is geen natuurreservaat of VEN-gebied in de nabijheid gelegen; volgens de biologische waarderingskaart zijn de meest nabij gelegen percelen aangeduid als complex van biologisch minder waardevolle elementen en waardevolle elementen; alleen de holle weg die langs de achterkant van het perceel loopt is gekarteerd als biologisch zeer waardevol; daarnaast is er een biologisch waardevol grasland langs de holle weg gelegen;
- hoewel de steenbakkerij zich in woongebied bevindt, zijn er slechts 11 woningen gelegen binnen een straal van 100 m rond de ringoven; in de periode van meer dan 68 jaar exploitatie zijn bovendien nagenoeg geen klachten gerelateerd aan de steenbakkerij gemeld; er is ook geen buurtcomité tegen de oven en er kan hierover niets teruggevonden worden op sociale media; het is bovendien 20 jaar geleden dat er een PV was op de site;

de enige andere vaststelling was de aanmaning van de Dienst Omgeving toezicht om een omgevingsvergunning aan te vragen in 2018.

De aanvrager stelt de volgende alternatieve maatregelen voor, die volgens hem beantwoorden aan de best beschikbare technieken, zijnde:

- er werd een evaluatie uitgevoerd van de emissies van de ringoven, op basis van diverse meetcampagnes uitgevoerd in 2019 door erkend deskundige lucht; er werd ook brononderzoek uitgevoerd door middel van een analyse op de grondstoffen; gezien de overschrijding van sectorale emissiegrenswaarden voor HF, werd beslist een kalkfilter te plaatsen; Er werden offertes opgevraagd bij verschillende leveranciers, waaruit blijkt dat bij installatie van een dergelijke filter de emissiegrenswaarde van 5 mg/Nm³ gehaald kan worden. Er is een potentiële locatie van een dergelijke kalkfilter, de details zullen uitgewerkt worden in de omgevingsvergunningsaanvraag bij finale keuze van de filter;
- gezien de hoge investeringskost en exploitatiekosten voor de kalkfilter is beslist om een vergunning voor langere uitbating aan te vragen (in plaats van exploitatie tot einde huurcontract) om de financiële kost te proberen terug te winnen; op deze manier wordt ook tegemoet gekomen aan de vraag van Agentschap Onroerend Erfgoed om voor een langere termijn nog te voorzien in levering van bakstenen, waarbij eveneens aan de emissiegrenswaarden van VLAREM wordt voldaan.

HISTORIEK

Voor de ingedeelde inrichting of activiteit waarvoor de afwijking wordt aangevraagd gelden de volgende vergunningen:

overheid	referentie	datum besluit	vervaldatum	voorwerp
Deputatie	1955/VDB/mw	1/08/1986	1/08/2016	Akte verleend aanhorigheden bij een graverij: kleiontginning en transport, vormgeving door draaipersen, droging in open lucht, bakken in een Hoffmanoven, brandstofhouders en diversen

LIGGING

De ingedeelde inrichting of activiteit waarop de afwijkingsaanvraag betrekking heeft, is gelegen in een woongebied volgens het gewestplan "Aalst – Ninove – Geraardsbergen - Zottegem", vastgesteld bij koninklijk besluit van 30 mei 1978.

De dichtstbij gelegen woningen palen (met hun achtertuinen) aan de inrichting. De inrichting is, ten westen op het einde van een woonwijk gelegen. Binnen een straal van 100 m van de percelen bevinden zich circa 30 woningen.

Met huidige afwijkingsaanvraag wordt afwijking gevraagd van sectorale voorwaarden die bepaald zijn in titel II van het VLAREM. Bij de beoordeling van deze afwijkingsaanvraag wordt dan ook geen uitspraak gedaan over de verenigbaarheid van de inrichting met het gewestplan en de goede ruimtelijke ordening.

Er vond een openbaar onderzoek plaats van 18 december 2020 tot 17 januari 2021. Er werden twee bezwaarschriften ontvangen, en het standpunt van het college van burgemeester en schepenen van Ninove.

Samengevat gaan de bezwaarschriften over:

- de emissies van HF zijn te hoog, zoals terecht wordt aangehaald door de deskundige. Ook de waarden voor SO_2 en SO_x liggen sterk in de buurt van de maximaal toegelaten normen. Dit kan perfect gereduceerd worden door het plaatsen van een ontgassingsinstallatie zoals voorgeschreven in de door de sector algemeen aanvaarde specifieke BBT. Welke garantie is er dat deze zal geplaatst worden? De exploitant blinkt uit in het rekken van procedures, intrekken van een aanvraag, nieuwe aanvragen indienen en ondertussen verder doen met de exploitatie alsof er niets aan de hand is. De offerte dateert van 2019 en het huurcontract stopt in 2025. Het is immers ook twijfelachtig dat de eigenaars van de grond nu plots hun bouwgrond met een totale oppervlakte van bijna 1,5 ha niet meer zouden willen verzilveren door te verkavelen, zoals werd beweerd in de vorige afwijkingsaanvraag.
- indien de afwijking zou worden toegestaan, is er nog een omgevingsvergunning nodig voor de exploitatie klasse 1 en voor de fundering/plaatsing van de filter. Dat betekent makkelijk nog eens een jaar erbij en intussen maar vrolijk verder doen zonder maar enig rekening te houden met de milieuwetgeving. Indien de afwijking toch zou worden toegestaan, moet de oven worden verzegeld waarbij er dwangsommen worden opgenomen voor overtreding totdat de steenbakkerij over alle nodige vergunningen beschikt.
- er wordt steeds vermeld dat er slechts maximaal 3 bakcycli per jaar zijn waardoor de uitgemiddelde emissies heel wat lager liggen dan de simulatie. In de praktijk is er echter totaal geen controle op het aantal bakcycli per jaar, en wordt er quasi aaneensluitend gebakken.
- er wordt ook overdreven in de duurtijd van een bakcyclus: de tijd voor het vormen en drogen van de stenen is irrelevant, enkel het laden van de oven de effectieve baktijd, afkoelen en leeg maken zijn relevant. Dit kan worden ingeschat op 7 dagen, 18 dagen baktijd, 14 dagen om te koelen en 7 dagen om leeg te maken, ofwel in totaal 46 dagen. Theoretisch kunnen er per jaar dus net geen 8 bakcycli voltooid worden. Aangezien de exploitant plots wel bereid zou zijn te investeren in een filter, zal de capaciteit maximaal benut worden.
- de jaarvracht bij meer bakcycli kan de IMJV-drempelwaarde van 1 ton/jaar overschrijden wat leidt tot een rapportageverplichting.
- door plaatsing van een ontgassingsinstallatie zou de gemeten emissie van 85 mg HF/Nm^3 dienen te zakken tot maximaal 5 mg HF/Nm^3 . Dat betekent een reductie van 95%. De vraag wordt dan ook gesteld of dit technisch haalbaar en realistisch is. Metingen van zowel HF, SO en SO_x zijn noodzakelijk om dit te monitoren.
- in oktober 2020 werd gedurende twee weken dagelijks leem geleverd door een grondverzetfirma, waarbij er dagelijks zeker 20 vrachtwagens leem kwamen leveren op de terreinen van de steenbakkerij, achteraan op het terrein, grenzend aan het deel met de populieren. Naargelang de oorsprong van de leem wijzigt, kan de chemische samenstelling verschillend zijn met een grote invloed op emissies.
- de emissies werden gemeten gedurende vier uren tijdens het bakproces: één meting in het eerste deel van het bakproces en één meting aan het einde van het bakproces. Een meting tijdens de opstartfase van de oven wanneer olie wordt gebruikt om de oven op temperatuur te brengen, ontbreekt. Aldus is er geen globaal beeld van de effectieve emissies. - de MER-deskundige geeft zelf een aantal randvoorwaarden mee met een significante impact op de emissies, zowel in deze aanvraag als in de voorgaande. Eén

daarvan is het beperken van de emissies tijdens perioden met een grotere kans op slechte dispersieomstandigheden, in casu begin november tot eind maart. De praktijk heeft intussen nog maar eens aangetoond (1 bakcyclus gestart op 24 oktober en één op 1 januari 2021) dat de exploitant zelf niet bereid is om advies van de MER-deskundige te volgen en nog steeds doet waar ze zin in heeft.

- tijdens het bakproces is er een zeer intense gas/olie-achtige vluchtige geur waarneembaar, waarschijnlijk door het gebruik van stookolie of cokes. Dit is een zeer indringende geur waardoor burens soms niet buiten kunnen vertoeven of zich onwel voelen.
- de aanvraag bevat een geluidstudie waarin op drie plaatsen het geluid wordt gemeten van de mixer, de stenenpers en geluid tijdens het bakken. Er is verwarring omtrent meetpunten 2 en 3. De tekst stemt niet overeen met de locatie op het plan. De mixer veroorzaakt overduidelijk meer lawaai dan wettelijk toegestaan. Enkel afschermen met een muur zal onvoldoende zijn; er stonden op het moment van de meting heel wat materialen tussen de mixer en de woningen. Voorzien in een nieuwe, modernere machine of mixen in een afgesloten ruimte kunnen eventueel wel een oplossing bieden.
- op het terrein zijn twee baksteenpersen aanwezig. Hoewel de aanvraag vermeldt dat er enkel overdag wordt gewerkt, kan er in de praktijk vastgesteld worden dat er reeds vanaf 5h30 à 6h wordt gestart. Ook wanneer er stenen worden gevormd via de pers is dit tot 's avonds laat en vanaf 's ochtends vroeg het geval. Tijdens het bakproces wordt voorgesteld om de ramen van de steenbakkerij gesloten te houden, Deze maatregel is niet realistisch omdat de ramen worden geopend om de temperatuur binnen (= boven de brandende oven) zo veel mogelijk te laten zakken.
- bijkomend worden het simultaan geluid niet gemeten en wordt er geen rekening gehouden met het geluid geproduceerd door machines op de site (verouderde grote en kleine bulldozer en 5 vorkheftrucks).
- er wordt vermeld dat de plaatsing van een ontgassingsinstallatie met filter mogelijks zal leiden tot meer lawaaihinder. Dit moet dan ook in detail bekeken worden want deze dient constant te draaien tijdens het bakproces.
- trillingen kunnen veroorzaakt worden door transporten en leveringen of door de ventilator/ventilatiesysteem. Het is niet omdat er geen klachten zijn ingediend bij politie dat er nooit problemen zijn.
- de verlichting aan de steenbakkerij brandt dag en nacht, ook op de overloop buiten. - de steenbakkerij is op het einde van de Lindendreef gelegen. De straat is verhard tot net voorbij de hoofdingang van de steenbakkerij. Deze straat is echter bedolven onder een modder/stoflaag van enkele centimeters, enerzijds doordat de straat overgaat in een onverhard gedeelte, anderzijds tevens omdat de terreinen van de steenbakkerij niet verhard zijn.
- de MER-deskundige stelt milderende maatregelen voor tegen stofhinder zoals aanpassen gedrag, rijsnelheid, sproeien en nat reinigen. De bereidheid van de exploitant om deze maatregelen ter harte te nemen kan ook ernstig in vraag worden gesteld.
- het voorgestelde gegeneerde transport is tevens een onderschatting. Dit doordat de aanvrager ook handelt drijft in keramische producten die overzees geproduceerd worden en met een container geleverd. Per bakproces zijn er 2 ladingen olie en één lading kolen nodig en niet één van elk (zie ook facturen olie). Dagelijks zijn er minimaal twee of drie transporten om stenen te komen ophalen door bouwbedrijven en zelfs particulieren. Sommige hebben maar één pallet nodig, zodat het exact aantal vrachtbewegingen moeilijk vast te stellen is. Met het toenemen van het aantal bakcycli, neemt uiteraard ook het transport toe.
- de oven zelf mag dan onbrandbaar zijn, het dak van de steenbakkerij bestaat, volledig uit asbesthoudende golfplaten.
- door de eigenaar werd overgegaan tot dagvaarding van de huurster (inleidingszitting van 20 januari 2021), waarbij onder andere 'machtiging te geven om gedaagden uit de

verhuurde goederen te zetten'. Bezwaarindiener heeft bezwaar tegen de vooropgestelde exploitatieduurtyd en de modaliteiten vooropgesteld in het aanvraagdossier, waarin de aanvrager verwijst naar elementen waartoe zij op heden helemaal geen rechten heeft, minstens in zoverre deze een (onbestaand) akkoord lijken te impliceren met de eigenaar van de site. Het is bezwaarindiener volstrekt onduidelijk op basis waarvan de aanvrager voorhoudt over een huurcontract te beschikken tot 26 oktober 2025. Dit betreft in elk geval een eenzijdige stellingname, waarmee bezwaarindiener zich niet akkoord verklaart. Hoe investeringskosten voor filters door de aanvrager gespreid kunnen worden naar de toekomst is al even onbegrijpelijk.

- in geen geval verklaart bezwaarindiener zich als eigenaar van de site akkoord met de vooropgestelde huurperiode, noch enige tussenkomst naar de toekomst toe voor kosten van investeringen zoals de installatie van een luchtfilter (richtprijs circa 190.000 euro).
- de bezwaarindiener benadrukt dat hij geen bezwaar indient opdat de vergunning geweigerd zou worden. Binnen de beperkingen van de huurrelatie behoort het immers dat alle activiteiten van de huurder vergund zijn en plaatsvinden binnen het reglementaire kader. Onderhavig bezwaar bevat wel opmerkingen en bezwaren in zoverre elementen worden aangehaald die betwist zijn, inzonderheid de duurtyd van de huurovereenkomst tussen aanvrager en eigenaar. Dit tevens teneinde de burgerlijke rechten van bezwaarindiener te vrijwaren.

Samengevat het standpunt van het college van burgemeester en schepenen:

- in het dossier zitten tegenstrijdigheden onder andere in bijlage Q3 wordt gesteld dat een kalkfilter zal geplaatst worden om aan de sectorale emissiegrenswaarden voor HF (5 mg/Nm³) te kunnen voldoen. In de aanvraag zit nog een bijkomende bijlage Q6 waar wel een afwijking op de HF-normen wordt gevraagd en waarbij verwezen wordt naar een bijlage '016-05-jovecoacceptemissiestudie-steenbakkerij Hove' die niet in het dossier zit. In het dossier zit wel een andere bijlage '016-09-beoordeling emissies-steenbakkerij Hove-samenvattende conclusies' waaruit blijkt dat zonder bijkomende afgasinstallatie de emissiegrenswaarden voor HF uit VLAREM II niet kunnen nageleefd worden.
- indien het departement Omgeving toch een afwijkingaanvraag verleent, moet de zekerheid geboden worden dat:
 - de kalkfilter effectief zal geplaatst worden zodat de emissiegrenswaarden voor HF uit VLAREM II kunnen nageleefd worden;
 - de capaciteit van de steenbakkerij beperkt blijft tot 800.000 stenen per jaar en 7 bakprocessen van 20 dagen en 24u/24u per 2 jaar zolang er een geldig huurcontract is;
 - het aantal transporten per dag wordt beperkt tot maximaal 8 transporten per dag gedurende de periodes van de bakprocessen en buiten deze periodes tot 2 transporten per dag.

ADVIEZEN

Het advies van 3 februari 2021 van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP) van het departement Omgeving is voorwaardelijk gunstig.

GOVC

Tijdens de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie van 25 februari 2021 werd de aanvrager gehoord. Deze verklaarde het volgende:

- Dit is al de derde keer dat dit dossier werd ingediend, er is nu een essentiële verandering: er zal geïnvesteerd worden in een kalkfilter. Hierdoor zal de norm van HF gehaald worden. Na het bekomen van deze afwijking, wordt er een omgevingsvergunning aangevraagd. Als

er zekerheid is omtrent deze vergunning wordt de kalkfilter zo snel mogelijk geïnstalleerd. De voorbereidingen worden getroffen hiervoor. De ruimte is al voorzien waar deze kan komen te staan. De investeringskost wordt betaald door de stenen duurder te maken.

- Het college van burgemeester en schepenen stelt dat er een document van vorige keer in het dossier zit. Dit is inderdaad foutief en hier moet geen rekening mee gehouden worden.
- Er kan akkoord gegaan worden met de voorwaarden van de afdeling GOP, behalve inzake het bakproces van 3 keer per jaar. Soms zijn er 7 processen over een periode van 2 jaar. Er wordt gevraagd om deze voorwaarde in die zin aan te passen. Dit zal geen impact hebben op de omgeving.
- Het bezwaar inzake de huurovereenkomst betreft een problematiek die behoort tot de zakelijke rechten, en is niet aan de orde bij deze afwijking of omgevingsvergunning.
- Er is nog een meetcampagne uitgevoerd begin januari. De resultaten hiervan worden nog bezorgd.

Het advies van 25 februari 2021 van de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie is voorwaardelijk gunstig.

BEOORDELING

Activiteiten en proces

Het betreft hier een ambachtelijke steenbakkerij die gebouwd is in 1946 en in exploitatie is sinds 1951. De steenbakkerij bestaat uit een ringoven (een bakstenen gebouw) met plaats voor 300.000 stenen.

De grondstof voor de stenen is leem en is afkomstig van derden. Leem en water worden op het terrein gemengd in een mixer. De stenen worden vervolgens handgemaakt via een mal (5 stenen per mal). Deze stenen worden op houten planken in houten rekken gestockeerd (in verschillende constructies met golfplaten) om te drogen vooraleer ze de oven ingaan. De aanvoer van de bakstenen in de oven gebeurt via poorten in de zijkanten van de oven. De 300.000 stenen worden in de 2 tunnels van de ringoven gestapeld. Jaarlijks worden er ongeveer 800.000 stenen geproduceerd volgens de exploitant.

In het plafond van de ringoven zitten verschillende rijen met openingen die kunnen worden afgedekt met metalen deksels. De oven wordt gevoed met petcokes (kolen). De petcokes worden van bovenaf in de ringoven in openingen gegooid. Met de bakstenen werd onder de opening kokers gevormd via gestapelde bakstenen vanaf het gat boven in de oven tot onderaan in de oven. Deze kokers worden niet helemaal dicht gestapeld maar met gaten zodat het vuur door de gestapelde bakstenen kan gaan. Elke 20 minuten worden er petcokes toegevoegd aan de oven zodat het vuur als het ware rondgejaagd wordt. De rookgassen worden afgezogen via een ventilator en afgevoerd naar een 30 meter hoge bakstenen schoorsteen.

Op basis van de krimpings van de stenen wordt vastgesteld of de stenen al dan niet voldoende gebakken zijn. De afvoer van de stenen gebeurt vervolgens opnieuw via de zijkanten van de oven (poorten). De stenen worden tenslotte opgeslagen in 2 loodsen (aan de overzijde van de Lindestraat gelegen) en onder verschillende constructies met golfplaten op het terrein (overkappingen).

Naar productieproces toe is slechts zeer weinig veranderd sinds het ontstaan. De mechanisatie is zeer beperkt, waardoor men in de echte zin van het woord kan spreken van een ambachtelijk bedrijf.

Aanvraag

De steenbakkerij is gelegen in woongebied en paalt ten (zuid)oosten aan een woonwijk.

Volgens artikel 5.30.0.2, §1 van titel II van het VLAREM is het verboden een steenbakkerij (rubriek 30.9 van bijlage 1 van titel II van het VLAREM) te exploiteren die geheel of gedeeltelijk in woongebied is gelegen en waarvan de bedrijfsgebouwen en/of opslagruimten gelegen zijn op minder dan 100 m afstand van een woongebied.

De steenbakkerij werd in 1986 vergund voor een termijn verstrijkend op 1 augustus 2016. Er werd geen hernieuwing aangevraagd. De vergunning is dan ook vervallen en bijgevolg wordt deze inrichting aanzien als een nieuwe inrichting.

Volgens artikel 3.1.1, §2 van titel II van het VLAREM gelden de bepalingen van titel II van het VLAREM onmiddellijk voor nieuwe inrichtingen en inrichtingen of onderdelen ervan waarvan de exploitatie niet meer vergund is en waarvoor voor het verstrijken van de vergunningstermijn geen aanvraag tot hervergunning is ingediend of melding is gebeurd.

Artikel 5.30.0.2, §1 van titel II van het VLAREM is dan ook van toepassing op deze nieuwe inrichting en bijgevolg wordt met onderhavige aanvraag een afwijking van de afstandsregels gevraagd.

De vervallen vergunning van 1986 bevat, buiten de kleiontginning die ondertussen gestopt is:

- 4 draaipersen van elk 1,5 kW, waarvan 2 in reserve;
- droogloodsen;
- bakken in een Hofmanoven met een lengte van 50 m en een breedte van 12 m, waarvan de vuurgang heen breedte heeft van 3,10 m en een hoogte van 2,15 m;
- een schoorsteen met een hoogte van 38 m;
- een ventilator voor het afzuigen van rookgassen 3 kW;
- stoken met kolen;
- goederenlift 3,5 kW;
- heftruck met dieselmotor 70 kW;
- 3 kolensilo's van 30 ton met een transportinrichting met een vermogen van 2 kW;
- 2 stookolietanks van elk 1.200 l;
- een waterpomp met een vermogen van 2,5 kW;
- een werkplaats voorzien van een zaagmachine 2,5 kW, een slijpmachine 1,5 kW en een boormachine 1,5 kW;
- bedrijfsgebouwen: droogloodsen, garage, herstellingswerkplaats, wasplaats, kleedkamer en eetplaats.

De gewenste, nog aan te vragen vergunning zal volgens de exploitant het volgende bevatten:

- de opslag van 83,71 ton petcokes in 2 silo's + 30 ton petcokes op betonvloer;
- 400 liter smeerolie, 200 liter hydraulische olie en 1.000 liter afvalolie; - een brandstofverdeelininstallatie met 1 slang;
- 5 vorkheftrucks, 1 grote bulldozer, 1 kleine bulldozer en een aanhangwagen;
- 2.950 l gasolie in functie van de opstart van de installatie en 2.537 liter rode mazout om te tanken;
- 2 baksteenpersen van elk 3 kW, een kleimengmachine van 11 kW, een doseermachine van 7,5 kW, een transportband van 0,55 kW, een doseermachine 5,5 kW, een ventilator van 5,5 kW, een kolenverdeler in de oven van 2,2 kW, een verdeelschroef in de oven van 0,75 kW en 2 verdeelschroeven in de oven van elk 2 kW: totaal 43 kW;
- een ovencapaciteit van meer dan 4 m³ met een plaatsingsdichtheid van 300 kg/m³;
- steenbakkerij.

Als technische reden voor het vragen van de huidige afwijking wordt gesteld dat de steenbakkerij in dienst moet worden gehouden, aangezien alle andere traditioneel handgevormde baksteenproducenten uit de Vlaamse leemstreek er niet meer zijn. De steenbakkerij is noodzakelijk in kader van erfgoed. De enige andere gelijkaardige steenbakkerij bevindt zich in het noorden van Frankrijk.

Volgens de aanvraag gebeuren er 2 tot 3 bakprocessen per jaar. Het bakproces duurt ongeveer 20 dagen. Op de hoorzitting van de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie van 25 februari 2021 werd gesteld dat er soms over 2 jaar 7 bakprocessen kunnen plaatsvinden. Gezien de aanvraag echter gebaseerd is op 3 bakprocessen van maximum 20 dagen per jaar wordt dit opgenomen in de voorwaarden.

Geluid

In een straal van 100 m rond de ringoven zijn circa 11 woningen gelegen (ten zuiden en oosten). Er werd een 'noise audit' (of geluidsaudit) uitgevoerd door een erkend deskundige geluid. Aangezien het oorspronkelijk omgevingsgeluid lager is dan richtwaarde, en de inrichting als nieuw moet worden beschouwd, moet er voldaan worden aan de richtwaarde voor het desbetreffend gebied -5 dB(A).

Dit is voor woongebied overdag 40 dB(A), 's avonds 35 dB(A) en 's nachts 30 dB(A).

De studie gaat uit van 3 geluidsbronnen op de inrichting: de mixer (3 x ½ uur/dag), de kleipers (< 1 uur/dag) en de ventilator van de afzuiging van de rookgassen van de ringoven (te horen via een open raam - 2 x 3 weken/jaar; dag/avond/nacht).

Er wordt gesteld dat de op- en afrijdende vrachtwagens beperkt zijn tot maximaal 1 beweging per dag, en aldus niet significant. De geluidsdeskundige concludeert dat er beperkte overschrijdingen kunnen optreden van de VLAREM-grenswaarden op de beoordelingspunten, en dat dit evenwel, gezien de zeer beperkte tijdsduur waarin geluidsemitterende activiteiten plaatsvinden, zelden is. Volgende milderende maatregelen worden voorgesteld:

- dichthouden van de ramen van het ovengebouw;
- geluidsafscherming mechanische pers (dit kan door een gestapelde baksteenmuur richting woningen).

Ook al werkt de oven langer dan 2-3 weken, en zijn er meer transporten per dag (zie mobiliteit), heeft dit geen invloed op de conclusie van de erkend deskundige. Er wordt sowieso vanuit gegaan dat de erkend geluidsdeskundige realistische milderende maatregelen voorstelt, doch moet het transport beperkt blijven (zie mobiliteit).

De kalkfilter die geplaatst zal worden, wordt in de meegestuurde offerte voorzien van 'een geluidsdemper, indien nodig'. Dit wil zeggen dat de nodige maatregelen kunnen genomen worden om geluid te beperken. Het al dan niet nemen van deze maatregel moet beoordeeld worden na installatie van de desbetreffende filter. Het is dan ook aangewezen dat er een controlemeting van de inrichting gebeurt na het installeren van de kalkfilter. Dit wordt opgenomen in de voorwaarden.

Het geluid kan tot op een aanvaardbaar niveau gebracht worden door het opleggen van voormelde milderende maatregelen, en het gebruik van de mixer en de kleipers uitsluitend overdag (7u tot 19u).

Mobiliteit

In de aanvraag wordt aangegeven dat de transporten (niet altijd vol) van en naar de exploitatie als volgt omschreven worden:

- leveren van leem/geperste leem op jaarbasis: 1.500 ton à ton/vracht = 130 vrachten;
- leveren van gasolie op jaarbasis: 3 vrachten;

- leveren van petcokes op jaarbasis: 3 vrachten;
- uitleveren van 1.200 paletten bakstenen op jaarbasis: 104 vrachten.

Samengevat per jaar: 240 vrachten. Dit komt neer op gemiddeld 5 vrachten per week, maar tijdens een bakperiode zal dit naar maximaal 7 à 8 vrachten gaan per week, terwijl er in andere weken maximaal 1 à 2 vrachten zijn.

De impact van deze transporten wordt daarom als beperkt beoordeeld door de milieucoördinator in de aanvraag.

Het bedrijf heeft slechts één toegangsweg die dwars door het woongebied gaat. De exploitant stelt dat het elkaar passeren en kruisen van vrachtwagens op de toegangsweg bijna nihil is en het geval te wijten is aan toeval.

Alle beladingen van vrachtwagens gebeuren overdag in daglicht.

Uitzonderlijk komt er een enkele vrachtwagen voor uitlevering voor 7u00 's morgens.

Gezien de beoordeling van de geluidsdeskundige aangaande transport mogen er alleen overdag transporten zijn en moeten deze beperkt blijven en louter in functie zijn van de ambachtelijke activiteit, gezien de noodzakelijke doorkruising van het woongebied waarin het bedrijf gelegen is. Als voorwaarde wordt opgelegd dat vrachtwagens alleen overdag op het terrein mogen komen (7u tot 19u), en dat het laden en lossen alleen op het eigen terrein mag plaatsvinden. Ook wordt er opgelegd dat er gemiddeld 5 vrachten per week de site mogen aandoen, met een maximum van 8 per week tijdens het bakproces (maximum 3 x per jaar – maximum 20 dagen bakproces) en maximum 2 per week in de periodes daarbuiten.

Er werken 4 werknemers en maximaal 2 interims en de zaakvoerster op het terrein. Zij komen per fiets, per auto of te voet naar de werkplaats. Deze vervoersbewegingen zijn vergelijkbaar met het gewone verkeer in een woonomgeving.

Er kan gesteld worden dat gelet op het beperkt aantal transporten de verkeershinder tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt.

Lucht

Het betreft een ringoven waarbij het bakproces van het gedroogd leemmengsel op basis van petcokes verloopt. Er wordt ook gasolie of mazout gebruikt als brandstof. De ringoven is aangepast geweest zodat deze alleen discontinu kan werken.

Geleide emissies

Er werden emissiemetingen uitgevoerd door Tauw op 19 oktober 2018 (metingen van 11u07 tot 15u10, behalve voor PCDD/PCDF: 9u33 tot 15u40). De MER-deskundige lucht stelt in zijn rapport 'evaluatie emissies ringoven Steenbakkerij Hove te Ninove' van 9 januari 2020 dat deze metingen van Tauw uitgevoerd werden op een meetsectie vlakbij de uitgang van de ventilator, waardoor zowel de debietmetingen als alle metingen waarvoor isokinetische bemonsteringen nodig zijn, gekenmerkt worden door een verhoogde meetonzekerheid.

Op 23 januari 2019 werd er een nieuwe meetcampagne uitgevoerd door Lovap ten aanzien van de meest relevante parameters. Gezien het beschouwde verbrandingsproces zowat 3 weken duurt werd bij deze meetcampagne geopteerd om ongeveer halweg de productiecycclus een emissiemeting gespreid over 4 uur uit te voeren (metingen van 11u29 tot 15u30 voor CO, NO_x en SO₂ en stof, en 2 keer een meting van 1 uur voor HCl en HF en voor SO_x 1 meting van 1 uur).

Op 18 september 2019 werd opnieuw een meetcampagne uitgevoerd, in de laatste periode van de bakcyclus. De volgende resultaten werden bekomen (gemiddelde concentratie – bij 18% O₂):

parameter	okt/18	jan/19	sept/19	emissiegrenswaarde
CO (mg/Nm ³)	207	243	251	1.500
NO _x (mg/Nm ³)	42	30	35	500
SO ₂ (mg/Nm ³)	606	497	647	500
SO _x (mg/Nm ³)	465	566	606	500
HCl (mg/Nm ³)	15	12,7	10,9	30
HF (mg/Nm ³)	84	42	65	5
stof (mg/Nm ³)	92	2,2	26	50
TOC (mg/Nm ³)	28			150
PCDD/PCDF (ng TEQ/Nm ³)	<0,005			0,1
benzeen (mg/Nm ³)	0,1			5

Uit de tabel blijkt dat in 2018 voor SO₂, stof en HF, in januari 2019 voor SO_x en HF en in september 2019 voor SO₂, SO_x en HF niet kon worden voldaan aan de emissiegrenswaarden. Indien men een meetfout van -30% in rekening brengt (artikel 4.4.4.2, §5 van titel II van het VLAREM) blijkt dat in 2018 de parameters HF en stof, en in 2019 de parameter HF voor een overschrijding zorgt. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de meetfout van 30% ook in de andere richting kan optreden, dus +30%.

Er werd in 2019 geen meting inzake TOC of benzeen meer uitgevoerd gezien op basis van eerdere metingen door Tauw kan aangenomen worden dat deze emissies nauwelijks als relevant kunnen beoordeeld worden.

Gezien de emissies mee bepaald worden door de samenstelling van de grond- en brandstoffen werd de emissiemeting ook uitgebreid met een analyse van deze stoffen. Dit moet het mogelijk maken om een idee te krijgen van de relevantie van de onderscheiden stoffen bij de emissies van voornamelijk fluoriden. Deze analyses werden uitgevoerd door SGS.

Ten aanzien van de aangetoonde concentraties inzake F, Cl en S moet wel opgemerkt worden dat slechts een fractie hiervan omgezet wordt naar de voor emissie relevante stoffen, HF, HCl en SO₂/SO_x. Deze omzetting kan hierbij functie zijn van de aard van de stof (er kan niet zomaar aangenomen worden dat éénzelfde fractie inzake F, Cl en S aanwezig in de petcokes zal omgezet wordt naar HF, HCl en SO_x als bij de grondstoffen).

Uit de meetresultaten blijkt dat zowel de gebruikte grondstoffen als de gebruikte brandstof mee verantwoordelijk zijn voor de emissie inzake HF.

De MER-deskundige lucht concludeert dan ook in zijn rapport van 9 januari 2020 dat op basis van de emissiewaarden van 2019 kan gesteld worden dat er zich alleen een probleem stelt inzake geleide emissies van HF (waterstoffluoride). Om aan de actuele emissiegrenswaarden van titel II van het VLAREM te voldoen, zou het noodzakelijk zijn om inzake HF een minimale reductie met 90% te realiseren (gebaseerd op de metingen van 18 september 2019). Op basis van de meting van Tauw uitgevoerd in 2018 zou een minimaal rendement van 94% nodig zijn (zonder verrekening van de door titel II van het VLAREM toegelaten en verrekenbare meetfout). Op jaarbasis zou dan ongeveer 0,5 ton HF moeten verwijderd worden. Om deze hoeveelheid te verwijderen is de installatie van een filter noodzakelijk waarbij de HF gebonden wordt op kalk. Deze kalk moet aansluitend dan ook als afvalstof afgevoerd worden. Het is aangewezen om de voorwaarden op te nemen dat er gezorgd moet worden voor een degelijke opvolging en onderhoud van de

kalkfilter en de afvoer van de verontreinigde kalk. Er moet ook ten allen tijden voldoende kalk aanwezig zijn op de inrichting.

In het rapport 'Evaluatie emissies ringoven bij Kleiprodukten Hove te Ninove – Samenvattende conclusies' van 12 november 2020 (ad/2019/016.09.A02) geeft de MER-deskundige lucht een samenvatting van de verschillende nota's die werden opgemaakt naar aanleiding van diverse adviesprocedures. De deskundige stelt dat het technisch gezien mogelijk is de HF-emissies te reduceren met behulp van een kalkfilter, maar dat aangezien de installatie op jaarbasis slechts zeer beperkt in werking is deze niet als 'kosteneffectief' kan aanzien worden (geen BBT voor het specifiek bedrijf). Het is echter het bedrijf zelf dat voorstelt om een kalkfilter te installeren om te kunnen voldoen aan de emissiegrenswaarden van titel II van het VLAREM.

De MER-deskundige lucht geeft nog mee dat door een dergelijke filter mee in te schakelen in het proces naast een reductie van de HF-emissies met een grootorde factor van 15, er bijkomend een reductie zal gerealiseerd worden van de SO₂-emissies, HCl-emissies en stofemissies. In de bijgevoegde offerte werd duidelijk aangegeven dat de emissiegrenswaarde van 5 mg HF/Nm³ gehaald kan worden met de voorgestelde kalkfilter.

In deze nota stelt de deskundige bijkomend dat gezien de opstart van het bakproces uitgevoerd wordt door verbranding van lichte stookolie (huisbrandolie) er kan gesteld worden dat de emissies die hiermee gepaard gaan sowieso lager liggen dan de emissies bij het verbranden van petcokes/steenkool. Aangezien het bedrijf reeds jarenlang geen zware stookolie meer gebruikt, moet dan ook geen rekening meer gehouden worden met verhoogde emissies (bijvoorbeeld van roet en SO₂) die met de verbranding van zware stookolie gepaard gaat.

Er werd een nieuwe meetcampagne uitgevoerd begin 2021. De resultaten hiervan werden op 11 maart 2021 op het omgevingsloket geplaatst. Ook hieruit blijkt voor de parameter HF er een overschrijding is van de norm. De andere parameters vertonen geen overschrijdingen.

Het is aangewezen dat na de installatie van de kalkfilter een controlemeting inzake luchtemissies wordt uitgevoerd zodat de effectiviteit van deze kalkfilter wordt aangetoond. Dit wordt opgenomen in de voorwaarden.

Diffuse emissies

De MER-deskundige lucht stelt in zijn rapport van 12 november 2020 dat de permanente werking van de rookgasextractor zorgt voor het beperken van de kans op relevante diffuse emissies vanuit de oven. Bij de uitvoering van de twee emissiemetingen door de meettechnici van Lovap in 2019 werd er geen visuele rookvorming vanuit de oven vastgesteld. Hieruit besluit de MER-deskundige lucht dat op die ogenblikken er in elk geval voldoende lucht afgezogen werd en er kan geconcludeerd worden dat het optreden van diffuse emissies vanuit de oven sowieso erg beperkt is. Vanuit de opslag zelf, waar potentieel stuifgevoelige stoffen worden opgeslagen, worden geen relevante diffuse stofemissie verwacht. Bij manipulatie van eventueel oppervlakkig uitgedroogde leem kan door bevochtiging eventuele stofverspreiding bestreden worden.

Ter beperking van potentiële diffuse stofemissies kan wel nog verwezen worden naar volgende elementen om tot een aanvaardbare impact te komen:

- beperken van de rijnsnelheid van voertuigen op de eigen terreinen;
- vermijden van overbelading en van bruuske manoeuvres bij (intern) transport;
- regelmatig bevochtigen van (werf)wegen bij droog/winderig weer;
- regelmatig reiniging van verharde wegen door, bij voorkeur, nat vegen (bij droog vegen wordt de bron wel weggenomen, maar tijdens het vegen zelf kan er wel stofontwikkeling ontstaan (in functie van de ingezette machine);

- reiniging bij vaststelling gemorste stuifgevoelige stoffen;
- bij vaststelling van stofvorming tijdens manipuleren van oppervlakkig uitgedroogde leem kan stofvorming sterk beperkt worden door bevochtiging.

Er kan gesteld worden dat mits het opleggen van voorwaarden de luchtemissies tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt. Het voorzien van een kalkfilter wordt bij deze aanvraag als alternatieve maatregel naar voor geschoven.

Het voldoen aan de emissiegrenswaarden is een vereiste van titel II van het VLAREM. Echter gezien deze maatregel volgens de MER-deskundige lucht als verdergaand dan BBT moet beschouwd worden, kan dit aanzien worden als alternatieve maatregel en moet deze als voorwaarde worden opgelegd.

BEZWAREN OPENBAAR ONDERZOEK

De huidige aanvraag is een afwijkingsaanvraag van de afstandsregel. De eigenlijke omgevingsvergunning moet nog aangevraagd worden.

De bezwaren worden als volgt beantwoord:

- conform artikel 6 van het Omgevingsvergunningsdecreet mag niemand zonder voorafgaande omgevingsvergunning een project onderworpen aan vergunningsplicht exploiteren;
- de controle op het naleven van algemene, sectorale en bijzondere voorwaarden is de bevoegdheid van de toezichthouder;
- het bekomen van een afwijking is geen voorafname op de vergunningsverlening. Deze procedures staan los van elkaar (behalve dat er eerst een afwijking moet bekomen worden voordat er een vergunning kan verleend worden). De beslissingen worden (zonder beroepsfase) ook genomen door 2 verschillende vergunningverlenende overheden;
- het is niet de taak van de vergunningverlenende overheid om na te gaan of de aanvrager beschikt over de nodige rechten of titels om de vergunning uit te voeren, conform artikel 78 van het omgevingsdecreet. Beslissingen genomen in het kader van het Omgevingsvergunningsdecreet kunnen daarom geen afbreuk doen aan de burgerlijke rechten;
- door het voorzien van een kalkfilter wordt in alle omstandigheden voldaan aan de emissienormen;
- de inhoudelijke beoordeling van geluid, emissies en mobiliteit wordt hierboven vermeld en beantwoordt de bezwaren.

ALGEMENE CONCLUSIE: VOORWAARDELIJK GUNSTIG

Er kan worden geconcludeerd dat er technische redenen zijn die de afwijking motiveren en dat de maatregelen die door de exploitant worden voorgesteld, gelijkwaardige waarborgen bieden voor de bescherming van mens en milieu als de bepaling(en) waarvan gevraagd wordt te mogen afwijken. Deze maatregelen beantwoorden ook aan de best beschikbare technieken. Bijgevolg kan de afwijkingsaanvraag worden ingewilligd.

Conform artikel 1.2.2.1, §2, 1°, van titel II van het VLAREM geldt de toelating tot afwijking voor de geldigheidsduur van de omgevingsvergunning waarop ze betrekking heeft. De afwijking kan dus worden verleend voor de duur van de nog te verkrijgen omgevingsvergunning.

BESLUIT VAN DE VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING,
OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME,

Artikel 1. De aanvraag ingediend door de bvba Kleiprodukten Hove, Lindendreef 101, 9400 Ninove, exploitant van een steenbakkerij met inrichtingsnummer 20190503-0057, gelegen te 9400 Ninove, Lindendreef 101, op de kadastrale percelen: afdeling 1, sectie A, perceelnummers 423/P003 en 423/E, tot afwijking van artikel 5.30.0.2, §1., van titel II van het VLAREM, luidende:

“Het is verboden een inrichting die overeenkomstig subrubriek 30.2, 30.3, 30.4, 30.5, 30.7, 30.9 en 30.10 van de indelingslijst in de eerste klasse is ingedeeld, te exploiteren, 1° die geheel of gedeeltelijk gelegen is in een woongebied, een waterwingebied en/of beschermingszone I, II of III; 2° waarvan de bedrijfsgebouwen en/of opslagruimten gelegen zijn op minder dan 100 m afstand van een woongebied”.

wordt ingewilligd.

Art. 2. De afwijking wordt verleend voor de duur van de nog te verkrijgen omgevingsvergunning.

De afwijking is geldig tot een van de volgende gevallen zich voordoet:

- 1° de omgevingsvergunning komt te vervallen;
- 2° als de bevoegde overheid als gevolg van:
 - a) een evaluatie de bijzondere milieuvoorwaarden bijstelt en die strenger zijn dan de voorwaarden die gelden als gevolg van de verleende afwijking;
 - b) een verzoek of ambtshalve initiatief tot bijstelling van het voorwerp of de duur van de omgevingsvergunning de bijzondere milieuvoorwaarden bijstelt en die strenger zijn dan de voorwaarden die gelden als gevolg van de verleende afwijking;
- 3° de voorwaarden waarvan afwijking is verleend, worden opgeheven of vervangen door andere voorwaarden.

Art. 3. De afwijking is afhankelijk van de strikte naleving van de volgende voorwaarden:

- 1° Er vindt maximum 3 x per jaar een bakproces plaats met een maximale duur van 20 dagen als eigenlijk bakproces (24u/24u).
- 2° Er wordt een kalkfilter op de bakoven geplaatst. Deze kalkfilter wordt goed onderhouden/opgevolgd. Er is steeds voldoende kalk aanwezig op de inrichting en de verontreinigde kalk wordt correct afgevoerd als een afvalstof.
- 3° 3 maanden na de installatie van de kalkfilter gebeurt er een nieuwe meetcampagne van de luchtmissies. De resultaten hiervan worden ter evaluatie voorgelegd aan de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving (omgevingsinspectie.ovl@vlaanderen.be).
- 4° De ramen van het ovengebouw wordt dichthouden.
- 5° De mechanische pers wordt afgeschermd voor geluid richting woningen.
- 6° De mixer en de kleipers worden alleen overdag gebruikt (tussen 7u en 19u).
- 7° Vrachtwagens komen alleen overdag op het terrein (7u tot 19u), en het laden en lossen vindt alleen plaats op het eigen terrein.
- 8° gemiddeld komen er 5 vrachten per week op de site, met een maximum van 8 per week tijdens het bakproces (maximum 3 x per jaar – maximum 20 dagen bakproces) en maximum 2 per week in de periodes daarbuiten. Dit wordt bijgehouden in een logboek.
- 9° De rij snelheid van voertuigen op eigen terrein is beperkt tot 10 km/uur.
- 10° bij (intern) transport wordt overbelasting alsook bruusk manoeuvreren vermeden.

- 11° De verharde wegen worden bij droog weer gereinigd door nat vegen.
- 12° Gemorste stuifgevoelige stoffen worden onmiddellijk opgeveegd.
- 13° Bij vaststelling van stofvorming tijdens manipuleren van oppervlakkig uitgedroogde leem wordt deze onmiddellijk bevochtigd.

Brussel,

Vlaams minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

U kan tegen deze beslissing een verzoekschrift tot schorsing en/of vernietiging indienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen op het volgende adres:

Raad voor Vergunningsbetwistingen
p/a Dienst van de Bestuursrechtscolleges
Koning Albert II-laan 35 bus 81
1030 Brussel

U doet dit op straffe van onontvankelijkheid per beveiligde zending (dit is per aangetekende brief of door neerlegging ter griffie) binnen een vervaltermijn van 45 dagen die ingaat de dag na de betekening van deze beslissing.

U dient het verzoekschrift in vijfvoud in, namelijk één origineel en vier afschriften (fotokopies of een digitale kopie).

Gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift stuurt u een afschrift van het verzoekschrift ter informatie aan de verwerende partij. Dit is de overheid die de beslissing genomen heeft, per adres: BJO-juridischeprocedures.omgeving@vlaanderen.be

U bent een rolrecht verschuldigd van

- 200 euro bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging;
- 100 euro bij het indienen van een verzoekschrift tot schorsing of tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

U betaalt het rolrecht binnen een termijn van 15 dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van het verzoek daartoe door de griffier van de Raad.

Als het bedrag niet binnen de termijn van 15 dagen is gestort wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

De procedure voor de Raad van Vergunningsbetwistingen wordt geregeld in het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse Bestuursrechtscolleges.

Inlichtingen en toelichting vindt u op de website van de Raad voor Vergunningsbetwistingen (<http://www.dbrc.be/vergunningsbetwistingen>)